Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle finansal tablolar ve bağımsız denetim raporu

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

İçindekiler

	Sayfa
Bağımsız denetim raporu	1 - 2
Bilanço	3 - 4
Kapsamlı gelir tablosu	5
Özsermaye değişim tablosu	6
Nakit akım tablosu	7
Finansal tablolara ilişkin notlar	8 - 64

Bağımsız denetim raporu

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na:

Giriş

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle hazırlanan ve ekte yer alan bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosunu, özsermaye değişim tablosunu, nakit akım tablosunu ve önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal tablolarla ilgili olarak şirket yönetiminin sorumluluğu

Şirket yönetimi bu finansal tabloların Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından ve gerçeğe uygun olarak sunumundan ve bunun için finansal tabloların usulsüzlük veya hatadan kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanmasını sağlamak amacıyla yönetim tarafından gerekli görülen iç kontrollerden sorumludur.

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi'nin 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Türkiye Muhasebe Standartları (bkz. Not 2) çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Diğer ilgili mevzuattan kaynaklanan bağımsız denetçi yükümlülükleri hakkında raporlar

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 402. maddesi uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir, ayrıca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2013 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 378. maddesine göre, pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Aynı kanunun 398. maddesinin 4. fıkrasına göre, denetçinin, yönetim kurulunun şirketi tehdit eden veya edebilecek nitelikteki riskleri zamanında teşhis edebilmek ve risk yönetimini gerçekleştirebilmek için 378. maddede öngörülen sistemi ve yetkili komiteyi kurup kurmadığını, böyle bir sistem varsa bunun yapısı ile komitenin uygulamalarını açıklayan esasları KGK tarafından belirlenecek, ayrı bir rapor düzenleyerek, denetim raporuyla birlikte, yönetim kuruluna sunması gerekmektedir. Denetimimiz, bu riskleri yönetmek için Şirket Yönetimi'nin, gerçekleştirdiği faaliyetlerin operasyonel etkinliği ve yeterliliğini değerlendirmeyi kapsamamaktadır. Bilanço tarihi itibariyle KGK tarafından henüz bu raporun esasları hakkında bir açıklama yapılmamıştır. Dolayısıyla bu konuya ilişkin ayrı bir rapor hazırlanmamıştır. Bununla birlikte, Şirket, söz konusu komiteyi 11 Temmuz 2012 tarihinde kurmuş olup, komite iki üyeden oluşmaktadır. Komite kurulduğu tarihten rapor tarihine kadar Şirket'in varlığını, gelişmesini tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacına yönelik 2012 yılında üç ,2013 yılında yedi defa olmak üzere toplamda on defa toplanmış ve hazırladığı raporları Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ferzan Ülgen, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

14 Şubat 2014
İstanbul, Türkiye

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle
bilanço
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	**31 Aralık 2013**	31 Aralık 2012
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	**8.884.174**	47.906.245
Ticari alacaklar	8	**399.220.867**	224.693.650
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	27	**71.374.049**	24.550.065
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	8	**327.846.818**	200.143.585
Diğer alacaklar	9	**2.524**	1.715
Stoklar	10	**297.797.165**	252.632.987
Peşin ödenmiş giderler	17	**74.985.116**	133.453.785
Diğer dönen varlıklar	17	**17.053.925**	21.480.578
Toplam dönen varlıklar		**797.943.771**	680.168.960
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar	8	**192.938.324**	59.397.503
Diğer alacaklar	9	**58.112**	47.971
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar	11	**93.597.289**	61.325.046
Finansal yatırımlar	5	**239.280**	239.280
Maddi duran varlıklar	12	**120.842.623**	125.112.154
Maddi olmayan duran varlıklar	13	**126.292.737**	100.041.870
Ertelenmiş vergi varlığı	25	**43.338.020**	11.092.336
Toplam duran varlıklar		**577.306.385**	357.256.160
Toplam varlıklar		**1.375.250.156**	1.037.425.120

Sayfa 8 ile 64 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

	Notlar	Cari dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2013	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2012
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli finansal borçlar	6	**138.276.975**	48.064.941
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları	6	**2.686.797**	2.028.308
Türev finansal yükümlülükler	7	**1.231.950**	2.193.011
Ticari borçlar	8	**102.434.509**	85.026.598
- İlişkili taraflara ticari borçlar	27	**13.154.537**	8.988.915
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	8	**89.279.972**	76.037.683
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	17	**19.143.540**	17.165.965
Diğer borçlar	9	**10.819.100**	1.441.022
Ertelenmiş gelirler	17	**306.326.515**	146.855.524
Devlet teşvik ve yardımları	14	**1.467.624**	670.521
Dönem karı vergi yükümlülüğü	25	**7.043.047**	-
Kısa vadeli karşılıklar	15	**95.999.670**	225.619.049
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	17	**1.615.447**	1.076.908
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		**687.045.174**	530.141.847
Uzun vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	6	**332.047.500**	236.099.752
Devlet teşvik ve yardımları	14	**7.055.794**	2.332.562
Uzun vadeli karşılıklar		**26.957.401**	21.474.019
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	16	**20.616.223**	17.030.080
-Diğer uzun vadeli karşılıklar	15	**6.341.178**	4.443.939
Ertelenmiş gelirler	17	**48.874.707**	5.644.080
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		**414.935.402**	265.550.413
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	18	**24.000.000**	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	18	**52.743.030**	52.743.030
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	**29.078.147**	22.798.147
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	18	**(3.551.453)**	(2.526.430)
Geçmiş yıllar karları	18	**74.438.113**	66.441.516
Net dönem karı	18	**96.561.743**	78.276.597
Toplam özkaynaklar		**273.269.580**	241.732.860
Toplam yükümlülükler		**1.375.250.156**	1.037.425.120

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıla ait
kapsamlı gelir tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	**(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2013**	(Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2012
Satış gelirleri	19	**1.401.552.934**	1.004.492.232
Satışların maliyeti (-)	19	**(1.086.542.059)**	(780.994.330)
Brüt kar		**315.010.875**	223.497.902
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	20	**(118.705.403)**	(78.377.147)
Genel yönetim giderleri (-)	20	**(38.480.120)**	(33.445.652)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	**(25.796.799)**	(17.645.232)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	**101.332.808**	124.952.519
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	**(75.374.133)**	(106.502.522)
Esas faaliyet karı		**157.987.228**	112.479.868
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		**306.498**	15.169
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		**-**	-
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		**158.293.726**	112.495.037
Finansal gelirler	23	**3.007.922**	5.102.020
Finansal giderler (-)	24	**(53.053.328)**	(33.414.592)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		**108.248.320**	84.182.465
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri			
- Dönem vergi gideri (-)	25	**(43.676.005)**	(3.876.947)
- Ertelenmiş vergi gelir /gideri	25	**31.989.428**	(2.028.921)
Dönem karı		**96.561.743**	78.276.597
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında hesaplanan aktüeryal kayıplar		**(1.281.279)**	(2.364.524)
Vergi etkisi		**256.256**	472.905
Diğer kapsamlı gelir / (gider) vergi sonrası		**(1.025.023)**	(1.891.619)
Toplam kapsamlı gelir		**95.536.720**	76.384.978
Hisse başına kazanç (kr)	26	**0,402**	0,326

Sayfa 8 ile 64 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıla ait
Özsermaye değişim tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			
	Ödenmiş sermaye	**Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları**	**Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler**	**Kıdem tazminatına ilişkin aktüeryal kazançve kayıplar**	**Geçmiş yıllar karları**	**Dönem net karı**	**Toplam özkaynaklar**
1 Ocak 2012	24.000.000	52.743.030	18.118.147	-	63.640.101	54.846.604	213.347.882
Muhasebe politikalarındaki değişiklik(Not 2.3)	-	-	-	(634.811)	-	634.811	-
1 Ocak 2012 yeniden düzenlenmiş	24.000.000	52.743.030	18.118.147	(634.811)	63.640.101	55.481.415	213.347.882
Geçmiş yıllar karlarına transfer	-	-	-	-	55.481.415	(55.481.415)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	4.680.000	-	(4.680.000)	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	(48.000.000)	-	(48.000.000)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	78.276.597	78.276.597
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(1.891.619)	-	-	(1.891.619)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(1.891.619)	-	78.276.597	76.384.978
31 Aralık 2012	24.000.000	52.743.030	22.798.147	(2.526.430)	66.441.516	78.276.597	241.732.860
1 Ocak 2013	**24.000.000**	**52.743.030**	**22.798.147**	**-**	**65.806.705**	**76.384.978**	**241.732.860**
Muhasebe politikalarındaki değişiklik(Not 2.3)	**-**	**-**	**-**	**(2.526.430)**	**634.811**	**1.891.619**	**-**
1 Ocak 2013 yeniden düzenlenmiş	**24.000.000**	**52.743.030**	**22.798.147**	**(2.526.430)**	**66.441.516**	**78.276.597**	**241.732.860**
Geçmiş yıllar karlarına transfer	**-**	**-**	**-**	**-**	**78.276.597**	**(78.276.597)**	**-**
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	**-**	**-**	**6.280.000**	**-**	**(6.280.000)**	**-**	**-**
Temettü ödemesi	**-**	**-**	**-**	**-**	**(64.000.000)**	**-**	**(64.000.000)**
Net dönem karı	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**96.561.743**	**96.561.743**
Diğer kapsamlı gelir	**-**	**-**	**-**	**(1.025.023)**	**-**	**-**	**(1.025.023)**
Toplam kapsamlı gelir	**-**	**-**	**-**	**(1.025.023)**	**-**	**96.561.743**	**95.536.720**
31 Aralık 2013	**24.000.000**	**52.743.030**	**29.078.147**	**(3.551.453)**	**74.438.113**	**96.561.743**	**273.269.580**

Sayfa 8 ile 64 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıla ait
nakit akım tablosu
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	(Bağımsız denetimden geçmiş) Cari dönem 1 Ocak – 31 Aralık 2013	(Bağımsız denetimden geçmiş) Geçmiş dönem 1 Ocak – 31 Aralık 2012
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri			
Vergi öncesi kar		**108.248.320**	84.182.465
Vergi öncesi kar ile faaliyetlerden doğan net nakit akımlarının mutabakatı için yapılan düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	12,13	**40.447.945**	30.258.066
Kıdem tazminatı karşılık gideri	21	**3.340.044**	3.930.224
Stok değer düşüş karşılığı	10, 21	**(311.216)**	40.236
Garanti karşılık giderleri	15, 21	**28.233.403**	17.345.018
Maddi duran varlık satış karları		**(306.498)**	(15.169)
Kredi faiz gideri	24	**33.686.402**	26.195.253
Kredilerden doğan gerçekleşmemiş kur farkı gideri		**13.353.300**	-
Mevduat faiz geliri	23	**(322.326)**	(1.031.089)
Şüpheli alacak karşılığı gideri	8, 22	**2.309.088**	2.736.485
Vadeli döviz işlemleri, net		**19.225.508**	992.842
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		**247.903.970**	164.634.331
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		**(310.388.076)**	10.388.085
Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar		**(32.272.243)**	(17.357.712)
Stoklar		**(44.852.962)**	(84.121.388)
Diğer dönen varlıklar		**62.895.322**	(22.126.249)
Ticari borçlar		**17.407.911**	6.530.916
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		**86.102.407**	42.281.232
Gerçekleşmiş vadeli döviz işlemi kazançları, net		**(20.186.570)**	10.223.077
Ödenen vergiler		**(36.632.958)**	(10.116.111)
Ödenen garantiler	15	**(20.812.684)**	(18.278.508)
Ödenen kıdem tazminatları	16	**(2.164.301)**	(1.689.112)
İşletme faaliyetlerinde (kullanılan)/ elde edilen net nakit		**(53.000.184)**	80.368.561
Yatırım faaliyetleri			
Maddi duran varlık alımları	12	**(14.008.492)**	(25.298.282)
Maddi olmayan varlık alımları	13	**(50.329.976)**	(46.415.541)
Maddi varlık satışından elde edilen nakit		**2.215.686**	1.092.115
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		**(62.122.782)**	(70.621.708)
Finansal faaliyetler			
Banka kredisi temini		**352.349.508**	422.112.861
Banka kredisi geri ödemeleri		**(186.193.000)**	(324.424.422)
Faiz ödemeleri		**(26.377.939)**	(17.030.560)
Elde edilen faiz		**322.326**	1.031.089
Temettü ödemeleri		**(64.000.000)**	(48.000.000)
Finansal faaliyetlerden elde edilen net nakit		**76.100.895**	33.688.968
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki (azalış) / artış		**(39.022.071)**	43.435.821
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler	4	**47.906.245**	4.470.424
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler	4	**8.884.174**	47.906.245

Sayfa 8 ile 64 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

1. Şirket'in organizasyonu ve faaliyet konusu

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi Anonim Şirketi ("Otokar" ya da "Şirket") 1963 yılında kurulmuş olup, İstanbul, Türkiye'de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv sektöründe faaliyet göstermekte olup üretiminin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs, midibüs ve otobüs türü araçlar ile treyler, semi-treyler,hafif kamyon ve kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır. Şirket'in personel sayısı 2.264 kişidir (31 Aralık 2012 - 2.281).

Şirket'in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

Genel müdürlük:

Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Cad. No: 58 A Bl.
34854 Küçükyalı / İstanbul

Fabrika:

Atatürk Cad. No: 6
54580 Arifiye / Sakarya

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını arttırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro sermayeli bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS, faaliyetleri şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır. (Not 5)

Finansal tablolar yayınlanmak üzere 14 Şubat 2014 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış, Yönetim Kurulu adına Genel Müdür Ahmet Serdar Görgüç ve Mali Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Odabaş tarafından imzalanmıştır. Söz konusu finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir.

Şirket, faaliyetlerinin bir kısmını Koç Holding A.Ş. ve ilişkili şirketleriyle yapmaktadır. Şirketin hem müşterisi konumunda hem tedarikçisi konumunda ilişkili tarafları mevcuttur. Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1996 yılından beri Borsa İstanbul A.Ş.de ("BİST") (Eski adıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB")) işlem görmektedir. 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle, Şirket'in BİST'e kayıtlı %29.91 oranında hissesi mevcuttur.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Şirket'in hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir:

	%
Koç Holding A.Ş.	44,68
Ünver Holding A.Ş.	24,81
Diğer	30,51
	100,00

Şirket'in ana ortağı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TMS/TFRS) ve bunlara ilişkin ek ve yorumlara uygun olarak hazırlanmıştır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır.

Finansal tablolar Şirket'in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Şirket'in durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi, tank projesi için inşaat muhasebesinin uygulanması ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır.

Finansal tablolar gerçeğe uygun değerleri ile taşınan türev finansal varlıklar ve yükümlülükler dışında tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket'in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK'nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 7 Haziran 2013 tarih ve 20/670 sayılı toplantısında alınan karar uyarınca Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği kapsamına giren sermaye piyasası kurumları için 31 Mart 2013 tarihinden sonra sona eren ara dönemlerden itibaren yürürlüğe giren finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi yayınlanmıştır. Yürürlüğe giren bu formatlar uyarınca Şirket'in bilançolarında ve kapsamlı gelir tablolarında çeşitli sınıflamalar yapılmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2012 tarihli bilançosunda yapılan sınıflamalar şunlardır:

- diğer dönen varlıklar hesap grubunda gösterilen 1.834.083 TL peşin ödenmiş giderler bilançoda ayrı bir hesap olarak,
- diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan 1.595.339 TL tutarında ertelenmiş gelir ve diğer uzun vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan 5.644.080 TL tutarında ertelenmiş gelir bilançoda ayrı hesap olarak

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

- diğer kısa vadeli borçlar hesabında gösterilen 8.828.874 TL tutarındaki personele borçlar çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar hesabında,
- diğer kısa vadeli yükümlülükler hesabında gösterilen sırasıyla 3.152.862 TL tutarında ödenecek sosyal güvenlik kesintileri ve 5.184.229 TL tutarında ödenecek vergi ve fonlar çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar hesabında,
- kısa vadeli finansal borçlar hesabında gösterilen 2.028.308 TL tutarında uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları bilançoda ayrı hesap olarak,
- diğer dönen varlıklar hesabında gösterilen 131.619.702 TL tutarındaki verilen avanslar ise peşin ödenmiş giderler hesabında,
- diğer borçlar hesabında gösterilen 145.260.185 TL tutarındaki alınan sipariş avansları ayrı bir hesap olarak ertelenmiş gelirler hesabında gösterilmiştir.

Şirket'in 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ait gelir tablosunda yapılan sınıflamalar şunlardır:

- Esas faaliyetlerden diğer gelirler hesap grubu içerisindeki 15.169 TL tutarındaki sabit kıymet satış geliri yatırım faaliyetlerinden gelirler içerisine,
  - Finansal giderler ve finansal gelirler hesap gruplarında bulunan ticari alacak ve borçlara ilişkin sırasıyla 91.354.146TL tutarındaki kur farkı gideri ve 86.405.935 TL tutarındaki kur farkı geliri esas faaliyetlerden giderler ve esas faaliyetlerden gelirler içerisine,
  - Finansal gelirler içerisinde yer alan 13.466.940 TL tutarındaki vade farkı geliri esas faaliyetlerden gelirler içerisine,
  - Şirket'in alacak kur riskine karşı girmiş olduğu forward işlemlerinden kaynaklanan 12.260.295 TL tutarındaki kur farkı gideri ve 20.290.361 TL tutarındaki kur farkı gelirleri de ilgili alacakların kur farkı sınıflamalarına paralel olarak finansal gelir ve finansal giderlerden esas faaliyet gelir ve giderlerine sınıflanmıştır.

Finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilen UMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" standardı çerçevesinde değiştirilen muhasebe politikası haricinde 31 Aralık 2012 hesap dönemine ait yıllık finansal tablolardakiler ile uyumludur.

Şirket'in Tebliğ uyarınca hazırlamış olduğu, 31 Aralık 2012 tarihli finansal tablolarında aşağıdaki düzeltmeler ve sınıflandırmalar yapılmıştır:

UMS 19 – Çalışanlara sağlanan faydalar standardında yapılan değişiklikler kapsamında kıdem tazminatına ilişkin aktüeryal kazanç/kayıplar özkaynaklar altında muhasebeleştirilmektedir. Bu uygulama 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve uygulama geriye dönük olarak uygulanmıştır. 31 Aralık 2012 tarihli gelir tablosunda "Genel yönetim giderleri", "Satılan mamul maliyeti", "Satış,dağıtım ve pazarlama giderleri", "Araştırma ve geliştirme giderleri" ve "Ertelenmiş vergi gelir/gideri" hesabında muhasebeleştirilen 1.891.619 TL tutarındaki (ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş olarak) aktüeryal kayıp diğer kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2012 tarihli bilançoda net dönem karı içinde gösterilen ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş 1.891.619 TL tutarındaki aktüeryal kayıp aynı tarihli bilançoda kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler içerisinde sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle hazırlanan bilançoda 3.313.961 TL tutarındaki izin karşılığını TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Fayda" standardında yapılan ve 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olan değişikliklerden dolayı kısa vadeli borç karşılıklarından çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar hesabına sınıflanmıştır. TMS 19'da yapılan değişikliğe göre, çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar, tamamının hizmetin sunulduğu yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi beklenen kısa vadeli faydaları içermektedir. Bu kapsamda, Şirket'in beklentisi izin karşılıklarının tamamının yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmemesi olduğu için söz konusu izin karşılıklarını çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalar olarak sınıflamış ve buna göre önceki dönem mali tablolarında gerekli düzenlemeleri yapmıştır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Şirket, benzer nitelikteki işlemleri, olayları ve durumları tutarlı olarak finansal tablolara alır, değerler ve sunar. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Şirket, muhasebe politikalarını bir önceki yıl ile tutarlı olarak uygulamıştır.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.4 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Şirket'in finansal durumu, performansı veya nakit akımları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir sunumu sonucunu doğuracak nitelikte olması durumunda muhasebe politikalarında değişiklik yapılır. İsteğe bağlı olarak muhasebe politikalarında yapılan değişikliklerin önceki dönemleri etkilemesi durumunda, söz konusu politika hep kullanımdaymış gibi finansal tablolarda geriye dönük olarak uygulanır. Yeni bir standardın uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu standardın şayet varsa geçiş hükümlerine uygun olarak geriye ya da ileriye dönük olarak uygulanır. Herhangi bir geçiş hükmünün yer almadığı değişiklikler geriye dönük olarak uygulanır.

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle sona eren hesap dönemine ait finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2013 tarihi itibariyle geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Şirket'in mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik işletmenin finansal araçlarını netleştirmeye ilişkin hakları ve ilgili düzenlemeler (örnek teminat sözleşmeleri) konusunda bazı bilgileri açıklamasını gerektirmektedir. Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına;

i) Netleştirilen işlemlerin şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve
ii) TFRS'ye göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tabloların karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır.

Yeni açıklamalar TMS 32 uyarınca bilançoda netleştirilen tüm finansal araçlar için verilmelidir. Söz konusu açıklamalar TMS 32 uyarınca bilançoda netleştirilememiş olsa dahi uygulanabilir ana netleştirme düzenlemesine veya benzer bir anlaşmaya tabi olan finansal araçlar için de geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Şirket'in finansal tabloları üzerinde bir etkisi olmamıştır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu (Değişiklik) – Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu

Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. Bundan sonra diğer kapsamlı gelir tablosunda ileriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemlerin hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilmesi gerekmektedir. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemiştir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)

Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması, tanımlanmış fayda planlarında aktüeryal kar/zararının diğer kapsamlı gelir altında yansıtılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayrımının artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Şirket, aktüeryal kazanç/kayıplarını bu değişiklik öncesi gelir tablosunda muhasebeleştirmekteydi. Aktüeryal kazanç/kaybın diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmesi sonucu oluşan değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkisi geçmişe dönük olarak Not 2.2'de açıklanmıştır. Ayrıca, kısa ve uzun vadeli personel sosyal haklarının sunumunda oluşan değişiklik kapsamında, kısa vadeli borç karşılıklarında sunulan kullanılmamış izin karşılıkları, geriye dönük olarak çalışanlara sağlanan diğer uzun vadeli faydalar olarak sınıflandırılmıştır.

TMS 27 Bireysel Finansal Tablolar (Değişiklik)

TFRS 10'nun ve TFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, KGK TMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık TMS 27 sadece bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)

TFRS 11'in ve TFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, KGK TMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar

TFRS 10 - TMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi şirketlerin konsolide edileceğini belirlemede kullanılacak yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Mali tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakan, ilke bazlı bir standarttır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

TFRS 11 Müşterek Düzenlemeler

Standart müşterek yönetilen iş ortaklıklarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklıklarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları

TFRS 12 iştirakler, iş ortaklıkları, bağlı ortaklıklar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklama gerekliklerini içermektedir. Söz konusu standard sadece sunum esasları ile ilgilidir ve Şirket'in verdiği açıklamalar üzerinde bir etkisi olmamıştır.

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü

Yeni standart gerçeğe uygun değerin TFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değerin ne zaman kullanılabileceği ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümleri için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümleri ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Yeni açıklamaların sadece TFRS 13'ün uygulamaya başlandığı dönemden itibaren verilmesi gerekmektedir. Şirket bu açıklamaları Not 29'da sunmaktadır.

TFRYK 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri

Yorum, üretim aşamasındaki hafriyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır.

Uygulama Rehberi (TFRS 10, TFRS 11 ve TFRS 12 değişiklik)

Değişiklikler geriye dönük düzeltme yapma gerekliliğini ortadan kaldırmak amacıyla sadece uygulama rehberinde yapılmıştır. İlk uygulama tarihi "TFRS 10'un ilk defa uygulandığı yıllık hesap döneminin başlangıcı" olarak tanımlanmıştır. Kontrolün olup olmadığı değerlendirmesi karşılaştırmalı sunulan dönemin başı yerine ilk uygulama tarihinde yapılacaktır. Eğer TFRS 10'a göre kontrol değerlendirmesi TMS 27/TMSYK 12'ye göre yapılandan farklı ise geriye dönük düzeltme etkileri saptanmalıdır. Ancak, kontrol değerlendirmesi aynı ise geriye dönük düzeltme gerekmez. Eğer birden fazla karşılaştırmalı dönem sunuluyorsa, sadece bir dönemin geriye dönük düzeltilmesine izin verilmiştir. Aynı sebeplerle TFRS 11 ve TFRS 12 uygulama rehberlerinde de değişiklik yapılmış ve geçiş hükümleri kolaylaştırılmıştır. Değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

TFRS'deki iyileştirmeler

1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olan ve aşağıda açıklanan 2009-2011 dönemi yıllık TFRS iyileştirmelerinin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

TMS 1 Finansal Tabloların Sunuşu:
İhtiyari karşılaştırmalı ek bilgi ile asgari sunumu mecburi olan karşılaştırmalı bilgiler arasındaki farka açıklık getirilmiştir.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar:
Maddi duran varlık tanımına uyan yedek parça ve bakım ekipmanlarının stok olmadığı konusuna açıklık getirilmiştir.

TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum:
Hisse senedi sahiplerine yapılan dağıtımların vergi etkisinin TMS 12 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik, TMS 32'de bulun mevcut yükümlülükleri ortadan kaldırıp şirketlerin hisse senedi sahiplerine yaptığı dağıtımlardan doğan her türlü gelir vergisinin UMS 12 hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirmesini gerektirmektedir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 34 Finansal Raporlama:
TMS 34'de her bir faaliyet bölümüne ilişkin toplam bölüm varlıkları ve borçları ile ilgili istenen açıklamalara açıklık getirilmiştir. Faaliyet bölümlerinin toplam varlıkları ve borçları sadece bu bilgiler işletmenin faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merciine düzenli olarak raporlanıyorsa ve açıklanan toplam tutarlarda bir önceki yıllık mali tablolara göre önemli değişiklik olduysa açıklanmalıdır.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibariyle yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik "muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve TMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2011 de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standardın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Şirket, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRYK Yorum 21 Zorunlu Vergiler

Bu yorum, zorunlu vergiye ilişkin yükümlülüğün işletme tarafından, ödemeyi ortaya çıkaran eylemin ilgili yasalar çerçevesinde gerçekleştiği anda kaydedilmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. Aynı zamanda bu yorum, zorunlu verginin sadece ilgili yasalar çerçevesinde ödemeyi ortaya çıkaran eylemin bir dönem içerisinde kademeli olarak gerçekleşmesi halinde kademeli olarak tahakkuk edebileceğine açıklık getirmektedir. Asgari bir eşiğin aşılması halinde ortaya çıkan bir zorunlu verginin, asgari eşik aşılmadan yükümlülük olarak kayıtlara alınamayacaktır. Bu yorum 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yorumun geçmişe dönük olarak uygulanması zorunludur. Söz konusu yorum Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisinin olması beklenmemektedir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Şirket finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar (Değişiklik)

UFRS 10 standardı yatırım şirketi tanımına uyan şirketlerin konsolidasyon hükümlerinden muaf tutulmasına ilişkin bir istisna getirmek için değiştirilmiştir. Konsolidasyon hükümlerine getirilen istisna ile yatırım şirketlerinin bağlı ortaklıklarını UFRS 9 Finansal Araçlar standardı hükümleri çerçevesinde gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirmeleri gerekmektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket'in finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

UMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü - Finansal olmayan varlıklar için geri kazanılabilir değer açıklamaları (Değişiklik)

UMSK, UFRS 13 'Gerçeğe uygun değer ölçümleri'ne getirilen değişiklikten sonra UMS 36 Varlıklarda değer düşüklüğü standardındaki değer düşüklüğüne uğramış varlıkların geri kazanılabilir değerlerine ilişkin bazı açıklama hükümlerini değiştirmiştir. Değişiklik, değer düşüklüğüne uğramış varlıkların (ya da bir varlık grubunun) gerçeğe uygun değerinden elden çıkarma maliyetleri düşülmüş geri kazanılabilir tutarının ölçümü ile ilgili ek açıklama hükümleri getirmiştir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. İşletme UFRS 13'ü uygulamışsa erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme – Türev ürünlerin devri ve riskten korunma muhasebesinin devamlılığı (Değişiklik)

UMSK, Haziran 2013'de UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardına getirilen değişlikleri yayınlamıştır. Bu değişiklik, finansal riskten korunma aracının kanunen ya da düzenlemeler sonucunda merkezi bir karşı tarafa devredilmesi durumunda riskten korunma muhasebesinin durdurulmasını zorunlu kılan hükme dar bir istisna getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Riskten Korunma Muhasebesi ve UFRS 9, UFRS 7 ve UMS 39'daki değişiklikler – UFRS 9 (2013)

UMSK Kasım 2013'de, yeni riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini ve UMS 39 ve UFRS 7'deki ilgili değişiklikleri içeren UFRS 9'un yeni bir versiyonunu yayınlamıştır. İşletmeler tüm riskten korunma işlemleri için UMS 39'un riskten korunma muhasebesi gerekliliklerini uygulamaya devam etmek üzere muhasebe politikası seçimi yapabilirler. Bu Standart'ın zorunlu bir geçerlilik tarihi yoktur, fakat halen uygulanabilir durumdadır ve yeni bir zorunlu geçerlilik tarihi, UMSK projenin değer düşüklüğü fazını bitirdikten sonra belirlenecektir. Şirket , standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS'ndaki iyileştirmeler

UMSK, Aralık 2013'de '2010–2012 dönemi' ve '2011–2013 Dönemi' olmak üzere iki dizi 'UFRS'nda Yıllık İyileştirmeler' yayınlamıştır. Standartların "Karar Gerekçeleri"ni etkileyen değişiklikler haricinde değişiklikler 1 Temmuz 2014'den itibaren geçerlidir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yıllık iyileştirmeler - ***2010–2012 Dönemi***

UFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları ile ilgili tanımlar değişmiş olup sorunları gidermek için performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesindeki özkaynak olarak sınıflanmayan koşullu bedel, UFRS 9 Finansal Araçlar kapsamında olsun ya da olmasın sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değerinden ölçülerek kar veya zararda muhasebeleşir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

UFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu şekildedir: i) Faaliyet bölümleri standardın ana ilkeleri ile tutarlı olarak birleştirilebilir/ toplulaştırılabilir. İi) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yönetici'sine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

UMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve UMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

UMS 16.35(a) ve UMS 38.80(a)'daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

UMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - ***2011–2013 Dönemi***

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik, i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların UFRS 3'ün kapsamında olmadığı ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

UFRS 13'deki portföy istisnasının finansal varlık, finansal yükümlülük ve diğer sözleşmelere uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul ve sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflanmasında UFRS 3 ve UMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRS 14 – Regülasyona Tabi Ertelenen Hesaplara İlişkin Geçici Standart

UMSK bu standardı Ocak 2014'de yayınlamıştır. UFRS 14, UFRS'yi ilk kez uygulayan fiyatları regüle edilen işletmelerin, fiyat regülasyonu ile ilgili önceki mevzuata göre kayıtlarına aldıkları tutarları UFRS'ye göre hazırladıkları mali tablolarında taşımaya devam etmelerine izin vermektedir. Halen UFRS'ye göre finansal tablo hazırlayan şirketlerin bu standardı uygulaması yasaklanmıştır. Standart, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacak olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

KGK tarafından yayınlanan ilke kararları

Yukarıda belirtilenlere ek olarak KGK Türkiye Muhasebe Standartlarının Uygulanmasına yönelik aşağıdaki ilke kararlarını yayımlamıştır. "Finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi" yayınlanma tarihi itibariyle geçerlilik kazanmıştır ancak diğer kararlar 31 Aralık 2012 tarihinden sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere uygulanmıştır.

2013-1 Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi

KGK, 20 Mayıs 2013 tarihinde finansal tablolarının yeknesak olmasını sağlamak ve denetimini kolaylaştırmak amacıyla "Finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi" yayınlamıştır. Bu düzenlemede yer alan finansal tablo örnekleri, bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak üzere kurulan finansal kuruluşlar dışında TMS'yi uygulamakla yükümlü olan şirketlerin hazırlayacakları finansal tablolara örnek teşkil etmesi amacıyla yayınlanmıştır. Şirket bu düzenlemenin gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla Not 2.2'de belirtilen sınıflama değişikliklerini yapmıştır.

2013-2 Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi

Karara göre i) ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmesi gerektiği, ii) dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemesi gerektiği ve iii) hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün oluştuğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tabloların düzeltilmesi ve ortak kontrolün oluştuğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği hükme bağlanmıştır. Söz konusu kararın Şirket'in finansal tablolarında bir etkisi olmamıştır.

***2013-3* İntifa Senetlerinin Muhasebeleştirilmesi**

İntifa senedinin hangi durumlarda finansal bir borç hangi durumlarda ise özkaynağa dayalı finansal araç olarak muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirilmiştir. Söz konusu kararın Şirket'in finansal tablolarında bir etkisi olmamıştır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2013-4 Karşılıklı İştirak Yatırımlarının Muhasebeleştirilmesi

Bir işletmenin iştirak yatırımı olan bir işletmede kendisine ait hisselerin bulunması durumu karşılıklı iştirak ilişkisi olarak tanımlanmış ve karşılıklı iştiraklerin muhasebeleştirilmesi konusu, yatırımın türüne ve uygulanan farklı muhasebeleştirme esaslarına bağlı olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu ilke kararı ile konu aşağıdaki üç ana başlık altında değerlendirilmiş ve her birinin muhasebeleştirme esasları belirlenmiştir.

i) Bağlı ortaklığın, ana ortaklığın özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu,
ii) İştiraklerin veya iş ortaklığının yatırımcı işletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına sahip olması durumu
iii) İşletmenin özkaynağa dayalı finansal araçlarına, TMS 39 ve TFRS 9 kapsamında muhasebeleştirdiği bir yatırımının bulunduğu işletme tarafından sahip olunması durumu.

Söz konusu kararın Şirket'in finansal tablolarında bir etkisi olmamıştır.

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibari ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibariyle gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

a) UMS 11 "İnşaat Sözleşmeleri" kapsamında projenin toplam maliyetlerinin ve proje karlılıklarının belirlenmesinde tahminler kullanılmıştır.

b) Ertelen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti haline kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl için Şirket, öngörülebilir gelecekte vergilendirilebilir karının olduğuna dair göstergeleri yeterli bulduğundan ertelenmiş vergi aktifini kayıtlara almıştır.

c) Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir.

d) Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.

e) Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibariyle var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların geçmiş şirket bazında performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır.

f) Stok değer düşüklüğü hesaplanırken, stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Satış fiyatı ölçülemeyen stoklar için malların stokta bekleme süreleri ve fiziki durumları teknik personelin görüşleri alınarak değerlendirilir. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değerin maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

g) Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Şirket'in hukuk müşavirleri ve uzman görüşleri alınarak Şirket Yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket Yönetimi, en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.

h) Şirket yönetimi maddi ve maddi olmayan varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmuştur

2.6 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelir ve gider kalemlerinin belirlenmesinde tahakkuk esası uygulanmaktadır. Buna göre hasılat, gelir ve karlar aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılacak şekilde muhasebeleştirilmektedir.

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış veya tahakkuk etmiş değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket'e akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilir. Bir yıldan uzun süreli bakım onarım sözleşmeleri kapsamındaki hizmet gelirleri, sözleşme dönemlerine eşit olarak yayılarak muhasebeleştirilir ve ileriki dönemlere ait tutarlar finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılır.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Yıllara sari işlerin muhasebeleştirilmesi

Sözleşme gelir ve giderleri, yıllara sari işlerin sözleşmesinin getirisi doğru bir şekilde tahmin edilebildiği zaman, gelir ve gider kalemi olarak kaydedilir. Projeler "sabit fiyatlı" sözleşmeler olup sözleşme gelirleri, sözleşmenin tamamlanma oranı metoduna göre finansal tablolara yansıtılmaktadır. Dönem itibariyle oluşmuş olan toplam sözleşme giderinin sözleşmenin toplam tahmini maliyetine oranı sözleşmenin tamamlanma oranını göstermekte ve bu oran sözleşme gelirinin cari döneme isabet eden kısmının finansal tablolara kaydedilmesinde kullanılmaktadır.

Sözleşme maliyetleri tüm ilk madde - malzeme ve direkt işçilik giderleriyle, sözleşme ile ilgili olan endirekt işçilik, malzemeler, tamiratlar ve amortisman giderleri gibi endirekt maliyetleri kapsar. Satış ve genel yönetim giderleri oluştuğu anda giderleştirilir. Tamamlanmamış sözleşmelerdeki tahmini zararların gider karşılıkları, bu zararların saptandığı dönemlerde ayrılmaktadır.

İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, saptandığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar, finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden sözleşmelerin hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu gösterir (Not 11).

İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:
Söz konusu kişinin,
   (i) Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
   (ii) Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
   (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:
   (i) İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde.
   (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
   (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
   (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
   (v) İşletmenin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir.
   (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
   (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da -maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

İlk madde ve malzemeler, ticari mallar – Peşin alım fiyatına göre hesaplanan ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Mamul ve yarı mamuller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri ile değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiş ve ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 10).

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi duran varlıklar

Bütün maddi duran varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı düşüldükten ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları döneme gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, bu süreçte kullanılan metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalar ile paralel olup olmadığına dikkat edilmektedir.

Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	25-30 yıl
Binalar	30 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-15 yıl
Taşıt araçları	9 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-15 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortisman ayrılmamaktadır.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini, yeni ürün geliştirilmesine ilişkin proje maliyetlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır.

Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismana tabi tutulur. Maddi olmayan varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine indirilir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağının belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile beklenen ömür olan 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Şirket tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Şirket tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence oluştuğunda finansal tablolara alınır. Teşvik, bir gider ile ilişkili olması durumunda bu teşvikin karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Teşvikin bir varlık ile ilişkili olması durumda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak bilançoya kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Şirket'in teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Dönem vergi gideri, bilanço tarihi itibariyle Türkiye'de yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Şirket'in faaliyet sonuçlarından doğacak kurumlar vergisi, gelir vergisi ve fonlara ilişkin yükümlülükler için finansal tablolarda tahmini karşılık ayrılmıştır. Cari dönem vergisi, Şirket'in faaliyet sonuçları üzerinden vergisel açıdan kabul edilmeyen giderler ve istisnalar dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %20 oranında geçici vergi ödenmektedir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibariyle halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri finansal tablolarda net gösterilmektedir

Çalışanlara sağlanan faydalar

a) Tanımlanan fayda planı:

Kıdem tazminatı karşılığı

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu''nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibariyle iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanan katkı planları:

Şirket, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket'in bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövize dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, yıl sonunda geçerli olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ("TCMB") döviz alış kurları üzerinden Türk Lirası'na çevrilmiştir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Karşılıklar

Karşılıklar bir işletmenin geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olası ise ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Koşullu varlıklar ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar finansal tablolara alınmamakta ve şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşımıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Sermaye ve temettüler

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Garanti giderleri

Garanti giderleri, şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, şirketlerce üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari yıla gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir.

Finansal araçlar

Finansal varlıklar

Şirket'in finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar, finansal yatırımlar ve diğer alacaklardan oluşmaktadır. Finansal borçlar ise ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, banka kredileri ve diğer borçlardan oluşmaktadır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Şirket Yönetimi'nin vade tarihine kadar elinde tutma niyetinde ve yeteneğinde olduğu belirli veya sabit ödemeleri olan ve sabit bir vadesi bulunan finansal araçlar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranındaki değişimler gözetilerek satılabilecek olan kısa vadelerde alınıp satılan finansal araçlar alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Her iki sınıflandırmaya da girmeyen finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Şirket yönetiminin likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan kısa bir süre içinde finansal aracı elde tutma niyeti yoksa veya işletme sermayesinin arttırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Tüm satılmaya hazır finansal varlıklar ilk alım anındaki rayiç değeri ifade ettiği düşünülen ve işlem maliyetlerini de içeren maliyet bedeli ile kayıtlara alınır.

İlk kayda alımdan sonra satılmaya hazır varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlenir. Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri borsada işlem gören varlıklar için bilanço tarihinde gerçekleşen borsa fiyatı ile; piyasa fiyatı bulunmaması durumunda indirgenmiş nakit akımları, benzer satın almalar ve piyasa göstergeleri kullanılarak yapılan değerleme çalışmasıyla tespit edilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Banka mevduatları, vadeli ve vadesiz mevduatlardan ve bu mevduatların tahakkuk eden faizlerinden oluşmaktadır. Türk Lirası mevduatlar maliyet değerleriyle, döviz tevdiat hesapları ise bilanço tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılmak suretiyle Türk Lirası'na çevrilmiş değerleriyle kayıtlarda gösterilmektedir. Vadeli mevduat hesapları, bilanço tarihi itibariyle, tahakkuk etmiş faizlerini de içermektedir.

Ticari alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan ticari alacaklar ile ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmektedir.

Şirket'in, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Alınan çeklerden vadesi bilanço tarihini aşanlar, ticari alacaklar içinde gösterilmiş olup devlet iç borçlanma senetleri için borsalarda veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda oluşan faiz haddi dikkate alınarak reeskonta tabi tutulmuştur.

Ticari alacakların tahsil edilemeyeceğinin muhtemel olması halinde ticari alacaklar için bir karşılık kayda alınır. Karşılık, müşteriden alınan teminatlar göz önüne alınarak, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler. Şüpheli alacak karşılığı, belirlendiği dönemde gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek kapsamlı gelir tablosuna gelir olarak kaydedilir.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, makul değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir.

Krediler

Kısa ve uzun vadeli banka kredileri, anapara ve bilanço tarihi itibariyle tahakkuk eden faiz giderlerinin toplanması sonucu oluşan değerleri ile kayıtlarda gösterilmektedir.

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları düşüldükten sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile itfa edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Özellikli varlıkların ediniminin finansmanı dışındaki sebeplerle katlanılan borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti ile, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde ise gerçeğe uygun değerleri ile değerlenmektedir. Şirket'in türev finansal araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile ilgili işlemler oluşturmaktadır. Söz konusu türev finansal araçlar ekonomik olarak Şirket için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, genellikle risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımaması nedeniyle finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev finansal araçlar olarak muhasebeleştirilmektedir. Bu tür türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişimlerden kaynaklanan tüm kazanç ve kayıplar, kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kapsamlı gelir tablosunda iptal edilir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Yabancı para cinsinden finansal varlık ve borçlar

Bilançoda yer alan yabancı para cinsinden finansal varlıklar ve borçlar bilanço tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Dönem içinde gerçekleşen yabancı paraya bağlı işlemler, işlem tarihindeki fiili kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmektedir. Bu işlemlerden doğan kur farkı gelir ve giderleri kapsamlı gelir tablolusunda muhasebeleşmektedir.

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve özsermaye enflasyon düzeltmesi farklarından hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kamuya ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Şirket, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltmekte, bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen olayların olması halinde ise önemli olması durumunda ilgili dönemde açıklamaktadır.

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Ertelenmiş vergi aktifi ve finansal varlıklar dışındaki varlıklar, her bir bilanço tarihinde söz konusu varlığın değer kaybına uğradığına dair herhangi bir gösterge olup olmadığının tespiti için değerlendirilir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibariyle indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismana tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali kapsamlı gelir tablosuna kayıt edilir.

Borçlanma maliyetleri

Borçlanma maliyetleri, faiz giderleri, kur farkı giderleri ve borçlanma ile ilgili diğer maliyetleri içermektedir.

Özellikli varlıkla ilişkili borçlanma maliyetleri doğrudan ilgili bulunduğu özellikli varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikli bir varlığın amaçlandığı şekilde kullanıma veya satışa hazır hale getirilmesi için gerekli faaliyetlerin tamamen bitirilmesi durumunda, borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesine son verilir. Özellikli varlıklar, kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklardır.

Bunun dışındaki borçlanma maliyetleri gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Şirket'in cari dönemde aktifleştirdiği borçlanma maliyeti bulunmamaktadır.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

3. Bölümlere göre raporlama

Not 5'te belirtildiği gibi yurtdışında faaliyet gösteren Otokar Europe SAS şirketinin faaliyetleri, Şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır. Bu yüzden, Şirket'in farklı coğrafi ve operasyonel birimleri bulunmadığından, Şirket bölümlere göre raporlama yapmamakta, tek bir bölümde finansal tablolarını takip etmektedir.

4. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Bankalar		
- vadesiz mevduat	**1.921.397**	4.217.628
- vadeli mevduat	**4.071.425**	39.615.000
Alınan çekler ve senetler	**2.862.136**	4.026.574
Diğer	**29.216**	47.043
	8.884.174	47.906.245

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle toplam tutarı 4.071.425 TL olan vadeli mevduat hesaplarının 1.321.425 TL ye karşılık gelen tutarı yabancı para cinsinden olup etkin faiz oranı yıllık %4.21, ortalama vadesi 2 gündür. (31 Aralık 2012 tarihi itibariyle toplam orjinal tutarı 39.615.000 TL olan vadeli mevduat hesaplarının etkin faiz oranı yıllık %8 olup ortalama vadesi 1 gündür.)

Alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibariyle vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Şirket'in 862 TL (31 Aralık 2012 - 1.362 TL) tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır.

5. Finansal yatırımlar

Şirket'in ihracat faaliyetlerini organize etmek ve yurt dışı satışlarını artırmak amacıyla 18 Ağustos 2011 tarihinde Fransa'da tescil ettirerek kurduğu "Otokar Europe SAS" ünvanlı ve 100.000 Euro (239.280 TL.) tutarındaki tamamı ödenmiş sermayesinin %100'üne sahip olduğu bir bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Otokar Europe SAS faaliyetleri şirket finansal tablolarını henüz önemli düzeyde etkilemediği için konsolidasyona tabi tutulmamış ve maliyet bedeliyle taşınmıştır.

6. Finansal borçlar

			31 Aralık 2013
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
Kısa vadeli banka kredileri (*)			
TL krediler	**2 Ocak 2014 - 25 Temmuz 2014**	**11,36**	**32.048.744**
Euro krediler	**2 Ocak 2014**	**2,59-2,64**	**106.228.231**
Uzun vadeli kredilerin ana para taksitleri ve faiz tahakkuları (*)			
TL krediler	**26 Ocak 2015 - 3 Haziran 2016**	**8,36-11,90**	**2.326.037**
Euro krediler	**9 Şubat 2015**	**2,04**	**360.760**
Toplam			**140.963.772**

			31 Aralık 2013
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
Uzun vadeli banka kredileri (*)(**)			
TL krediler	**26 Ocak 2015 - 3 Haziran 2016**	**8,36-11,90**	**288.000.000**
Euro krediler	**9 Şubat 2015**	**2,04**	**44.047.500**
Toplam			**332.047.500**

(*) Sabit faiz oranlı
(**) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 696 gündür.

			31 Aralık 2012
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
Kısa vadeli banka kredileri (***)			
TL krediler	2 Ocak 2013 – 3 Ocak 2013	-	2.028.308
Uzun vadeli kredilerin ana para taksitleri ve faiz tahakkukları			
TL krediler	7 Ocak 2013- 14 Haziran 2013	8,72 – 11,81	48.064.941
Toplam			50.093.249

			31 Aralık 2012
	Vade aralığı	Faiz oranı (%)	TL
Uzun vadeli banka kredileri (*)(**)			
TL krediler	26 Mart 2014 - 14 Mart 2016	8,72 – 11,81	236.099.752
Toplam			236.099.752

(*) Uzun vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama vadesi 828 gündür.
(**) Sabit faiz oranlı
(***) SGK ödemesi için kullanılan faizsiz kredilerdir.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Şirket'in kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2012 - Yoktur).

7. Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar, Şirket'in dövizli satışlarından doğan kur riskine karşılık yaptığı vadeli döviz işlemlerine (vadeli döviz işlemi) ilişkin sözleşmelerden oluşmaktadır.

	Kontrat tutarı	Kontrat vadeleri	Rayiç değerler Yükümlülükler
31 Aralık 2013:			
Vadeli döviz işlemleri	**170.169.265**	**9 Ocak 2014 – 13 Şubat 2014**	**(1.231.950)**
Kısa vadeli türev finansal araçlar	**170.169.265**		**(1.231.950)**
Toplam türev finansal araçlar	**170.169.265**		**(1.231.950)**
31 Aralık 2012**:**			
Vadeli döviz işlemleri	213.421.206	31 Ocak 2013 – 28 Şubat 2013	(2.193.011)
Kısa vadeli türev finansal araçlar	213.421.206		(2.193.011)
Toplam türev finansal araçlar	213.421.206		(2.193.011)

8. Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ticari alacaklar, net	**247.876.807**	100.905.085
Alacak senetleri, net	**101.931.133**	118.985.948
	349.807.940	219.891.033
Eksi: şüpheli ticari alacak karşılığı	**(21.961.122)**	(19.747.448)
Kısa vadeli diğer ticari alacaklar	**327.846.818**	200.143.585
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 27)	**71.374.049**	24.550.065
Kısa vadeli ticari alacaklar	**399.220.867**	224.693.650
Uzun vadeli ticari alacaklar, net	**178.669.298**	13.255.966
Uzun vadeli alacak senetleri, net	**14.269.026**	46.141.537
Uzun vadeli ticari alacaklar	**192.938.324**	59.397.503

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle ticari alacakların (senetler hariç) ortalama vadeleri 60-90 gün arasındadır (31 Aralık 2012 - 60-90 gün).

8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Şirket'in alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan, treyler satışlarından ve savunma aracı satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle şirket bayilerinden kaynaklanan alacaklardan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 47.451.597 TL (31 Aralık 2012 – 32.065.161 TL) tutarındaki alacak, toplam 115.753.500 TL (31 Aralık 2012 – 32.065.161 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır. Şirket, geri kalan alacaklarının tahsili ile ilgili olarak finansal tablo dipnotu 28'de Kredi Riski bölümünde anlatılan yöntemlerle kredi riskini yönetmektedir.

Vadesi geçen ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırma analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2013	**Ticari alacaklar**
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	**-**
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	**-**
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	**-**
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş (*)	**275.818**
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	**-**
Toplam	**275.818**
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	**275.818**

(*) Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş ticari alacak bakiyeleri için yasal takibat başlatılmıştır.

31 Aralık 2012	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	63.597
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.229.836
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Toplam	1.293.433
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	1.253.810

(1) Treyler araçları üstündeki rehin teminatlarıdır.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**19.747.448**	18.337.536
Tahsilatlar (Not 22)	**(95.414)**	(1.326.573)
Yıl içerisindeki artış (Not 22)	**2.309.088**	2.736.485
31 Aralık itibariyle	**21.961.122**	19.747.448

8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Ticari borçlar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ticari borçlar, net	**89.077.102**	75.851.383
Borç senetleri, net	**202.870**	186.300
Kısa vadeli diğer ticari borçlar	**89.279.972**	76.037.683
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 27)	**13.154.537**	8.988.915
Kısa vadeli ticari borçlar	**102.434.509**	85.026.598

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle ticari borçların ortalama vadeleri 45-60 gün arasındadır (31 Aralık 2012 - 45-60 gün arasında).

9. Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Personelden alacaklar	**2.524**	1.715
Toplam	**2.524**	1.715

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Verilen depozito ve teminatlar	**58.112**	47.971
Toplam	**58.112**	47.971

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Diğer çeşitli borçlar	**10.819.100**	1.441.022
Toplam	**10.819.100**	1.441.022

10. Stoklar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hammadde	**126.204.804**	103.285.960
Yarı mamul	**3.974.688**	22.257.093
Mamul	**42.478.530**	49.091.664
Ticari mallar	**43.191.637**	30.152.329
Yoldaki mallar	**83.251.978**	49.461.629
(-) Stok değer düşüklüğü (*)	**(1.304.472)**	(1.615.688)
Toplam	**297.797.165**	252.632.987

(*) Stok değer düşüklüğünün 1.049.500 TL'lik kısmı mamuller (31 Aralık 2012 - 1.394.900), 254.972 TL'lik kısmı ise ticari mallara (31 Aralık 2012- 220.788) ilişkindir. Stok değer düşüş karşılığı satılan malın maliyeti hesabında muhasebeleştirilmiştir.

2013 yılı içinde stok değer düşüklüğü karşılığının hareketi aşağıdaki gibi olmuştur:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak 2013	**(1.615.688)**	(1.575.452)
Konusu kalmayan karşılık (Not 21)	**311.216**	(40.236)
31 Aralık itibariyle	**(1.304.472)**	(1.615.688)

11. Devam eden yıllara sari işlerden alacaklar

Devam eden yıllara sari işlerle ilgili toplam ticari alacakların kısa vadeli avanslarla netleştirilmesi sonucu alacak bakiyesi 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle 93.597.289 TL (31 Aralık 2012 – 61.325.046 TL) olmaktadır.

Şirketin 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle devam eden sözleşmeleri ile ilgili olarak almış olduğu ve finansal tablolarda ertelenmiş gelirler içerisinde yer alan kısa vadeli avansların toplam tutarı 232.113.373 TL (31 Aralık 2012 – 93.823.684 TL)'dir. Ertelenmiş gelirler içerisinde kalan 36.402.368 TL'lik tutar diğer alınan sipariş avanslarından (31 Aralık 2012 – 51.436.501 TL) ve 37.810.773 TL diğer borçlardan (31 Aralık 2012 – 1.595.339 TL) oluşmaktadır.

12. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2013	**İlaveler**	**Çıkışlar**	**Transferler**	**31 Aralık 2013**
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	**37.456.746**	**-**	**-**	**-**	**37.456.746**
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	**10.068.228**	**12.806**	**-**	**1.228.317**	**11.309.351**
Binalar	**59.598.896**	**-**	**-**	**571.772**	**60.170.668**
Makine, tesis ve cihazlar	**108.789.029**	**2.626.070**	**(434.628)**	**963.084**	**111.943.555**
Taşıt araçları	**8.703.831**	**1.506.517**	**(2.253.154)**	**-**	**7.957.194**
Döşeme ve demirbaşlar	**27.791.048**	**3.408.838**	**(308.248)**	**869.986**	**31.761.624**
Özel maliyetler	**1.737.346**	**180.642**	**-**	**816.597**	**2.734.585**
Yapılmakta olan yatırımlar	**867.007**	**6.273.619**	**-**	**(5.362.305)**	**1.778.321**
	255.012.131	**14.008.492**	**(2.996.030)**	**(912.549)**	**265.112.044**
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	**3.169.967**	**1.484.822**	**-**	**-**	**4.654.789**
Binalar	**26.329.510**	**2.743.712**	**-**	**-**	**29.073.222**
Makine, tesis ve cihazlar	**78.767.835**	**7.888.637**	**(416.195)**	**-**	**86.240.277**
Taşıt araçları	**3.798.622**	**676.214**	**(403.800)**	**-**	**4.071.036**
Döşeme ve demirbaşlar	**16.542.448**	**2.484.744**	**(266.848)**	**-**	**18.760.344**
Özel maliyetler	**1.291.595**	**178.158**	**-**	**-**	**1.469.753**
	129.899.977	**15.456.287**	**(1.086.843)**	**-**	**144.269.421**
Net defter değeri	**125.112.154**				**120.842.623**

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2012	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2012
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	36.970.746	486.000	-	-	37.456.746
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	6.315.934	27.687	-	3.724.607	10.068.228
Binalar	57.228.511	15.000	-	2.355.385	59.598.896
Makine, tesis ve cihazlar	88.778.684	3.028.562	(230.227)	17.212.010	108.789.029
Taşıt araçları	6.936.226	3.085.172	(1.351.065)	33.498	8.703.831
Döşeme ve demirbaşlar	23.123.058	3.615.445	(110.893)	1.163.438	27.791.048
Özel maliyetler	1.448.602	-	-	288.744	1.737.346
Yapılmakta olan yatırımlar	10.604.273	15.040.416	-	(24.777.682)	867.007
	231.406.034	25.298.282	(1.692.185)	-	255.012.131
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.527.139	642.828	-	-	3.169.967
Binalar	23.662.910	2.666.600	-	-	26.329.510
Makine, tesis ve cihazlar	72.176.019	6.820.784	(228.968)	-	78.767.835
Taşıt araçları	3.601.725	500.478	(303.581)	-	3.798.622
Döşeme ve demirbaşlar	14.891.289	1.733.849	(82.690)	-	16.542.448
Özel maliyetler	1.246.061	45.534	-	-	1.291.595
	118.105.143	12.410.073	(615.239)	-	129.899.977
Net defter değeri	113.300.891				125.112.154

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

2013 ve 2012 yılları için, maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan amortisman ve itfa payları giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Araştırma ve geliştirme giderleri	**23.503.078**	16.406.313
Satılan malın maliyeti	**5.681.297**	5.505.228
Yıllara sari işler maliyeti	**7.002.752**	4.793.921
Genel yönetim giderleri	**1.333.315**	1.168.816
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	**1.742.078**	1.165.354
Stoklar üzerindeki amortisman	**449.198**	616.467
Satış ve pazarlama giderleri	**736.227**	601.967
	40.447.945	30.258.066

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle, tamamıyla itfa olmuş ancak hala kullanılmakta olan maddi duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Makine, tesis ve cihazlar	**65.632.260**	61.596.818
Taşıt araçları	**2.588.360**	2.556.760
Döşeme ve demirbaşlar	**12.135.350**	11.966.130
Özel maliyetler	**1.120.006**	1.120.006
	81.475.976	77.239.714

13. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2013	**İlaveler**	**Transferler**	**31 Aralık 2013**
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	**10.181.064**	**1.195.768**	**912.549**	**12.289.381**
Geliştirme maliyetleri	**114.200.265**	**-**	**33.169.073**	**147.369.338**
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	**19.674.691**	**49.134.208**	**(33.169.073)**	**35.639.826**
	144.056.020	**50.329.976**	**912.549**	**195.298.545**
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	**6.882.799**	**1.488.581**	**-**	**8.371.380**
Geliştirme maliyetleri	**37.131.351**	**23.503.077**	**-**	**60.634.428**
	44.014.150	**24.991.658**		**69.005.808**
Net defter değeri	**100.041.870**			**126.292.737**

13. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2012	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2012
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	7.958.897	2.222.167	-	10.181.064
Geliştirme maliyetleri	80.600.486	-	33.599.779	114.200.265
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	9.081.096	44.193.374	(33.599.779)	19.674.691
	97.640.479	46.415.541	-	144.056.020
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	5.423.475	1.459.324	-	6.882.799
Geliştirme maliyetleri	20.742.682	16.388.669	-	37.131.351
	26.166.157	17.847.993		44.014.150
Net defter değeri	71.474.322			100.041.870

31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle, tamamıyla itfa olmuş ancak hala kullanılmakta olan maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	**6.131.494**	3.839.842
Ar-Ge Giderleri (itfa olmuş)	**5.848.347**	2.550.970
	11.979.841	6.390.812

14. Devlet teşvik ve yardımları

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Kısa vadeli	**1.467.624**	670.521
Uzun vadeli	**7.055.794**	2.332.562
Toplam	**8.523.418**	3.003.083

Devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nun Şirket'in yürüttüğü çeşitli projelerin araştırma ve geliştirme (AR-GE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirlerinin ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili AR-GE yatırımının itfası ile eş zamanlı şekilde gelir kaydedilmektedir.

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Borç karşılıkları- kısa vadeli

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Diğer maliyet karşılığı	**76.011.181**	208.617.007
Garanti giderleri karşılığı	**18.914.980**	13.391.500
İşçi ücret farkları karşılığı	**-**	1.504.996
İthal malzeme maliyet karşılığı	**135.774**	1.039.950
Satış komisyonları karşılığı	**735.433**	894.634
Dava riski karşılıkları	**127.838**	127.838
Teminat mektup komisyon karşılığı	**74.464**	43.124
	95.999.670	225.619.049

Borç karşılıkları – uzun vadeli

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Garanti giderleri karşılığı	**6.341.178**	4.443.939
	6.341.178	4.443.939

Diğer maliyet karşılığı

Yıllara sari tank projesi ile ilgili olarak Şirket bünyesinde oluşan ama henüz ödemesi yapılmamış olan proje giderleri ve de Şirket'in alt yüklenicileri tarafından yürütülen ve ilgili işin bitiminde Şirket'e faturalanacak olan faaliyetlerin tahmini tamamlanma yüzdelerine göre hesaplanan maliyetlerinden oluşmaktadır. Diğer maliyet karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**208.617.007**	183.334.944
Yıl içerisindeki artış/ödemeler, net	**(124.345.166)**	37.591.617
Kur değerlemesi	**(8.260.660)**	(12.309.554)
31 Aralık itibariyle	**76.011.181**	208.617.007

Garanti giderleri karşılığı

Şirket, satışını gerçekleştirmiş olduğu minibüs ve Land Rover araçlarını bir yıl, bazı zırhlı araç modelleri ve ticari araçları ise 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Buna bağlı olarak, bilanço tarihi itibariyle garanti kapsamında olan araçlar için gelecek dönemlerde gerçekleşmesi tahmin edilen garanti giderleri için karşılık ayrılmıştır. Garanti giderleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**17.835.439**	18.768.929
Yıl içerisindeki artış (Not 21)	**28.233.403**	17.345.018
Gerçekleşen Ödemeler	**(20.812.684)**	(18.278.508)
31 Aralık itibariyle	**25.256.158**	17.835.439

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Satış komisyonları karşılığı

Satış komisyonları karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**894.634**	1.920.005
Yıl içerisindeki artış	**717.851**	1.374.984
Gerçekleşen	**(877.052)**	(2.400.355)
31 Aralık itibariyle	**735.433**	894.634

Taahhütler ve zorunluluklar

31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle Şirket'in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	**31 Aralık 2013**	31 Aralık 2012
a. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	**796.640.829**	637.586.146
b. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	**-**	-
c. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	**-**	-
d. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	**-**	-
Toplam	**796.640.829**	637.586.146

TRİ 'lerin para birimi cinsinden detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013		31 Aralık 2012	
	Orjinal para birimi	**TL tutarı**	Orjinal para birimi	TL tutarı
USD	**274.909.369**	**586.739.066**	301.585.793	537.606.836
EUR	**40.592.173**	**119.198.916**	15.175.004	35.687.056
GBP	**-**	**-**	9.192	26.387
SAR	**22.000.000**	**12.519.320**		
TL	**78.183.527**	**78.183.527**	64.265.867	64.265.867
		796.640.829		637.586.146

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Verildiği yere göre TRİ'lerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Verilen teminat mektupları		
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	**421.597.311**	405.591.826
Diğer	**375.043.518**	231.994.320
	796.640.829	637.586.146

Teminat mektupları

a) 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Banka teminat mektupları (*)	**796.640.829**	637.586.146
	796.640.829	637.586.146

(*) 421.597.311 TL (31 Aralık 2012 – 405.591.826 TL) tutarındaki teminatlar Altay Projesi kapsamında Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na verilmiştir.

b) 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Banka teminat mektupları (**)	**331.750.195**	285.704.758
Teminat senetleri	**37.121.748**	56.509.498
Alınan ipotekler	**842.000**	3.842.000
Teminat Çekleri	**280.000**	-
	369.993.943	346.056.256

(**) 146.570.489 TL (31 Aralık 2012 - 157.770.977 TL) tutarındaki teminat mektupları, Altay Projesi kapsamında, alt yüklenicilerden alınan teminatlardan oluşmaktadır.

Koşullu varlıklar

Arge indirimi kapsamında, vergi indiriminden yararlanılamayan 2010 yılına ait tutar için açılan dava sonuçlanmış olup 2.923.627 TL'lik tutar Şirket'e iade edilmiştir. Aynı kapsamda 2011 yılı işlemleri için de dava açılmış olup dava henüz sonuçlanmamıştır. 2011 yılı işlemlerine ait dava sonucuna göre iade edilmesi beklenen tutar 3.963.320 TL'dir. 2012 yılı için de dava açılmış ve kazanılmış,ancak dava henüz temyiz aşamasındadır.Etki etmesi beklenen tutar yaklaşık 12.517.001 TL'dir.

16. Çalışanlara sağlanan faydalar

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Kıdem tazminatı karşılığı	**16.173.142**	13.716.119
Kullanılmamış izin karşılığı	**4.443.081**	3.313.961
Toplam	**20.616.223**	17.030.080

16. Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Aşağıda açıklanan yasal zorunluluk dışında yapılmış hiçbir emeklilik taahhüdü anlaşması yoktur.

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle 3.254 TL (31 Aralık 2012 - 3.034 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

KGK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerleme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Net iskonto oranı (%)	**4,78**	3,86
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	**2,66**	3,71

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**13.716.119**	9.110.483
Faiz gideri	**1.241.308**	911.048
Cari yıl karşılığı	**2.098.736**	3.019.176
Aktüeryal kayıplar	**1.281.279**	2.364.524
Ödemeler	**(2.164.300)**	(1.689.112)
31 Aralık itibariyle	**16.173.142**	13.716.119

Kullanılmayan izin günleri karşılığı

Kullanılmayan izin günleri karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**3.313.961**	2.235.464
Yıl içerisindeki artış, net (Not 21)	**1.129.120**	1.078.497
31 Aralık itibariyle	**4.443.081**	3.313.961

17. Peşin ödenmiş giderler, ertelenmiş gelirler, diğer varlık ve yükümlülükler

a) Peşin ödenmiş giderler:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Verilen avanslar	**70.119.606**	131.619.702
Peşin ödenmiş giderler	**4.865.509**	1.834.083
Toplam	**74.985.115**	133.453.785

b) Diğer dönen varlıklar:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Katma değer vergisi alacakları	**16.242.267**	17.241.400
Peşin ödenen vergi	**-**	2.072.249
Diğer	**811.658**	2.166.929
Toplam	**17.053.925**	21.480.578

c) Ertelenmiş gelirler:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ertelenen bakım onarım gelirleri (*)	**37.810.773**	1.595.339
Alınan sipariş avansları	**268.515.741**	145.260.185
Ertelenmiş gelirler- kısa vadeli	**306.326.514**	146.855.524
Ertelenen bakım onarım gelirleri (*)	**48.874.707**	5.644.080
Ertelenmiş gelirler- uzun vadeli	**48.874.707**	5.644.080

(*) Sözleşme kapsamında satılan araçlara ilişkin ertelenmiş bakım onarım gelirlerinden oluşmaktadır.

d) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Personele borçlar	**10.450.853**	8.828.874
Ödenecek sosyal güvenlik kesintisi	**3.393.459**	3.152.862
Ödenecek vergi ve fonlar	**5.299.228**	5.184.229
Toplam	**19.143.540**	17.165.965

e) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ödenecek vergi ve fonlar	**827.468**	718.391
Tecil edilen özel tüketim vergisi	**447.325**	249.277
Diğer	**340.654**	109.240
Toplam	**1.615.447**	1.076.908

18. Özkaynaklar

Sermaye

Şirket'in 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013		31 Aralık 2012	
Hissedarlar	**TL**	**%**	TL	%
Koç Holding A.Ş.	**10.722.750**	**44,68**	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	**5.954.944**	**24,81**	5.954.944	24,81
Diğer	**7.322.306**	**30,51**	7.322.306	30,51
Toplam	**24.000.000**	**100,00**	24.000.000	100,00
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	**52.743.030**		52.743.030	
Toplam	**76.743.030**		76.743.030	

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilirler.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşılıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Şirket'in, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanan finansal tablolarında dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynaklarını oluşturan geçmiş yıl karları 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle sırasıyla 96.561.743 TL (31 Aralık 2012 – 78.276.597 TL) ve 74.438.113 TL'dir. (31 Aralık 2012 – 66.441.516 TL) Şirket'in yasal kayıtlarındaki net dönem karı 201.282.157 TL (31 Aralık 2012– 64.221.758 TL), herhangi ek bir vergi yükü doğurmaksızın kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların tutarı ise 79.228.287 TL'dir. (31 Aralık 2012 – 85.032.212 TL). Ayrıca yasal kayıtlarda dağıtılması halinde vergiye tabi olacak 16.224.790 TL'lik enflasyon düzeltme farkları ve 17.400.229 TL'lik diğer sermaye yedekleri bulunmaktadır. Şirket'in birinci tertip yasal yedeklerin düşülmesinden sonra yasal kayıtlarda kalan dönem karı 201.282.157 TL 'dir (31 Aralık 2012 – 64.221.758 TL). Rapor tarihi itibariyle Şirket henüz 2013 yılına ait kar dağıtım kararı almamıştır.

18. Özkaynaklar (devamı)

Yukarıdaki hususa göre Şirket'in Tebliğ'e göre kar dağıtımında baz alınacak öz sermaye tablosu 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ödenmiş sermaye	**24.000.000**	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	**52.743.030**	52.743.030
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	**29.078.147**	22.798.147
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	**(3.551.453)**	(2.526.430)
Geçmiş yıllar karları		
- Olağanüstü yedekler	**63.488.030**	55.491.433
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	**10.950.083**	10.950.083
Net dönem karı	**96.561.743**	78.276.597
Toplam öz sermaye	**273.269.580**	241.732.860

Yukarıda tarihi bedelleri ile gösterilmiş kalemlerin düzeltilmiş değerleri ve sermaye enflasyon düzeltme farkları 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle aşağıdaki gibidir:

			31 Aralık 2013
	Tarihi değerler	**Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı**	**Endekslenmiş değer**
Sermaye	**24.000.000**	**52.743.030**	**76.743.030**
Yasal yedekler	**29.078.147**	**10.950.083**	**40.028.230**
Toplam	**53.078.147**	**63.693.113**	**116.771.260**

			31 Aralık 2012
	Tarihi değerler	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı	Endekslenmiş değer
Sermaye	24.000.000	52.743.030	76.743.030
Yasal yedekler	22.798.147	10.950.083	33.748.230
Toplam	46.798.147	63.693.113	110.491.260

18. Özkaynaklar (devamı)

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Yasal yedekler	**29.078.147**	22.798.147
Olağanüstü yedekler	**79.228.287**	85.032.212
Toplam	**108.306.434**	107.830.359
Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları	**64.000.000**	48.000.000
Hisse başına ödenen temettü (kuruş)	**0,267**	0,200

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 0,1 kuruş olan 24.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır.

19. Satışlar ve satışların maliyeti

Net satışlar

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yurtiçi satışlar	**1.176.612.836**	744.807.655
Yurtdışı satışlar	**225.504.622**	260.164.645
Brüt satışlar	**1.402.117.458**	1.004.972.300
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	**(564.524)**	(480.068)
Net satışlar	**1.401.552.934**	1.004.492.232

2013 ve 2012 yılları içinde Şirket'in satışlarının tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ticari araçlar	**789.456.300**	481.503.639
Savunma sanayi araçları	**349.489.205**	307.079.062
Diğer satışlar (*)	**262.607.429**	215.909.531
	1.401.552.934	1.004.492.232

(*) 151.849.248 TL'lik kısmı (2012 - 130.428.038 TL) yıllara sari işlere ilişkin tahmini kazançlardan oluşmaktadır.

19. Satışlar ve satışların maliyeti (devamı)

Satışların maliyeti

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Satılan mamullerin maliyeti	**1.031.647.409**	739.511.805
Satılan ticari malların maliyeti	**54.894.650**	41.482.525
Satışların maliyeti	**1.086.542.059**	780.994.330

20. Araştırma ve geliştirme giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, genel yönetim giderleri

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Satış ve pazarlama giderleri	**118.705.403**	78.377.147
Genel yönetim giderleri	**38.480.120**	33.445.652
Araştırma ve geliştirme giderleri	**25.796.799**	17.645.232
Toplam faaliyet giderleri	**182.982.322**	129.468.031

21. Niteliklerine göre giderler

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hammadde ve tüketim malı kullanımı	**868.105.029**	626.783.709
Mamul ve yarı mamul stoklarındaki değişim	**24.895.539**	(288.737)
Satılan ticari mal maliyeti	**54.894.650**	41.688.944
Amortisman ve itfa payı	**38.245.632**	29.092.605
Personel giderleri	**142.885.391**	111.926.656
İşletme giderleri	**25.407.956**	23.390.540
Yönetim giderleri	**26.171.566**	22.943.859
Garanti karşılık giderleri (Not 15)	**28.233.403**	17.345.018
Sergi fuar giderleri	**7.822.089**	5.314.642
Nakliye, dağıtım ve depolama giderleri	**10.465.057**	9.356.360
Reklam, tanıtım ve promosyon giderleri	**2.118.237**	7.394.172
Stok değer düşüklüğü karşılığı (Not 10)	**(311.216)**	40.236
Diğer giderler	**40.591.048**	17.838.881
Toplam	**1.269.524.381**	912.826.885

21. Niteliklerine göre giderler (devamı)

2013 ve 2012 yılları için, personel giderlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Kaydedildiği hesaba göre:		
Satılan malın maliyeti ve stoklar	**79.297.998**	60.937.600
Yıllara sari işler maliyeti	**19.791.207**	17.950.406
Aktifleştirilen geliştirme harcamaları	**20.035.036**	16.118.033
Genel yönetim giderleri	**19.295.905**	16.016.642
Satış ve pazarlama giderleri	**22.305.499**	13.867.601
Araştırma ve geliştirme giderleri	**2.194.781**	789.883
	162.920.426	125.680.165
Niteliğine göre:		
Maaş ve ücretler	**122.502.421**	95.508.920
SSK işveren primleri	**20.613.487**	14.526.177
Diğer sosyal yardımlar	**15.335.354**	10.636.347
Kıdem tazminatı karşılık giderleri (Not 16)	**3.340.044**	3.930.224
İzin karşılığı giderleri (Not 15)	**1.129.120**	1.078.497
	162.920.426	125.680.165

22. Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı geliri	**73.320.858**	86.405.935
Vadeli işlem geliri	**11.860.256**	20.290.361
Kredili satışlardaki vade farkı geliri	**11.250.490**	13.466.940
Teşvik gelirleri	**839.682**	622.673
Diğer gelirler	**4.061.522**	4.166.610
Toplam	**101.332.808**	124.952.519

Esas faaliyetlerden diğer giderler	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ticari alacak ve borçlardan kur farkı gideri	**(41.765.324)**	(91.354.146)
Vadeli işlem gideri	**(31.085.765)**	(12.260.295)
Şüpheli alacak karşılık gideri	**(2.309.088)**	(2.736.485)
Diğer giderler	**(213.956)**	(151.596)
Toplam	**(75.374.133)**	(106.502.522)

23. Finansal gelirler

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Banka mevduatı faiz geliri	**322.326**	1.031.089
Banka mevduatı kur farkı geliri	**2.443.596**	4.070.931
Kredi kur farkı geliri	**242.000**	-
Toplam	**3.007.922**	5.102.020

24. Finansal giderler

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Banka kredileri faiz gideri	**(33.686.402)**	(26.195.252)
Banka mevduatı kur farkı gideri	**(5.771.626)**	(7.219.340)
Banka kredileri kur farkı gideri	**(13.595.300)**	-
Toplam	**(53.053.328)**	(33.414.592)

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri

Şirket faaliyetleri, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir. Otokar Europe SAS'ın faaliyetleri de Fransa'daki vergi yönetmelik ve kanunlarına göre vergilendirmeye tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir (2012 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'unun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır.

Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir. 2013 ve 2012 yılına ilişkin olarak yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplam üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

Şirket, 2013 yılında yaptığı 40.528.378 TL (2012 – 39.666.087 TL) tutarındaki araştırma ve geliştirme harcaması sebebiyle vergi matrahından %100 oranında stopajsız olarak yararlanabileceği Ar-Ge indirimi elde etmiştir. Şirket'in Ar-Ge Merkezi belgesi bulunmaktadır.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ödenecek vergiler	**43.641.898**	6.799.697
(-) Peşin ödenen vergiler	**(36.598.851)**	(8.871.946)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	**7.043.047**	(2.072.249)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren yıllara ait toplam vergi giderinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Cari dönem kurumlar vergisi	**(43.676.005)**	(3.876.947)
Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenen vergi geliri		
Dönem karına yansıtılan	**31.989.428**	(2.028.921)
Diğer kapsamlı gelir/gidere yansıtılan	**256.256**	472.905
Toplam vergi gideri	**(11.430.321)**	(5.432.963)

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan kurumlar vergisi tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak – 31 Aralık 2013	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Vergi karşılığı öncesi dönem karı	**108.248.320**	84.182.465
%20 üzerinden hesaplanan vergi gideri	**(21.649.664)**	(16.836.493)
İndirim ve istisnalar	**9.377.679**	10.856.844
Diğer farklar	**585.408**	73.781
Dönem karına yansıtılan toplam vergi gideri	**(11.686.577)**	(5.905.868)

25. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	**31 Aralık 2013**	31 Aralık 2012
Maddi duran varlıklar	**(12.975.519)**	12.960.293	**886.191**	889.236
Maddi olmayan duran varlıklar	**(20.553.326)**	(16.526.630)	**(4.110.665)**	(3.305.326)
Ertelenmiş finansal giderler	**(501.791)**	(305.425)	**(100.358)**	(61.085)
Stoklar	**1.373.503**	1.779.547	**274.701**	355.909
Garanti giderleri karşılığı	**25.256.158**	17.835.439	**5.051.232**	3.567.088
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	**16.173.142**	13.716.119	**3.234.628**	2.743.224
Ertelenmiş finansal gelirler	**18.051.122**	4.175.331	**3.610.224**	835.066
Diğer karşılıklar	**6.948.144**	8.986.866	**1.389.629**	1.797.373
Ertelenmiş bakım onarım gelirleri	**86.685.480**	6.937.515	**17.337.095**	1.387.503
Projede tamamlanma yüzdesi metodu uygulamasından dolayı yapılan düzeltmeler	**71.706.219**	13.651.109	**14.341.244**	2.730.222
Diğer	**7.120.490**	765.627	**1.424.099**	153.126
Ertelenen vergi varlığı			**43.338.020**	11.092.336

Ertelenen vergi varlığının 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren yıllara ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
1 Ocak	**11.092.336**	12.648.352
Kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan ertelenen vergi geliri		
Dönem karına yansıtılan	**31.989.428**	(2.028.921)
Diğer kapsamlı gelir/gidere yansıtılan	**256.256**	472.905
	43.338.020	11.092.336

26. Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Hissedarlara ait net kar (TL)	**96.561.743**	78.276.597
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	**24.000.000.000**	24.000.000.000
Hisse başına kazanç (Kr)	**0,402**	0,326

27. İlişkili taraf açıklamaları

Yıl sonu itibariyle ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	**31 Aralık 2013**	31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	**63.946.381**	23.141.922
Otokar Europe SAS (3)	**6.566.672**	608.470
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	**740.510**	492.700
Aygaz A.Ş. (1)	**73.609**	-
Ford Otosan A.Ş. (2)	**32.773**	23.950
Koç Üniversitesi (1)	**12.850**	-
Diğer (1)	**1.254**	283.023
Toplam	**71.374.049**	24.550.065

(*) Yurtdışı satışların bir kısmı Ram Dış Ticaret A.Ş. aracılığı ile ihraç kayıtlı olarak gerçekleştirilmekte olup, bakiye bu işlemlerden doğan ticari alacaklardan oluşmaktadır.

İlişkili taraflara borçlar	**31 Aralık 2013**	31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	**6.691.466**	2.471.861
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	**2.273.182**	1.583.589
KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	**1.573.987**	1.588.261
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	**732.046**	904.628
Eltek Elek.Enerji İth.İhr.Top.Tic.A.Ş. (1)	**372.365**	-
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	**353.820**	221.594
Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	**280.439**	154.030
Akpa Dayanıklı Tük.Paz.A.Ş.(1)	**271.553**	494.223
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	**235.919**	195.013
Ram Sigorta Arac.Hz.A.Ş.(1)	**202.176**	483.269
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	**91.401**	54.823
Koç Holding A.Ş. (2)	**74.846**	49.343
Divan Turizm İşletmeleri A.Ş. (1)	**1.124**	66.805
Arçelik A.Ş.(1)	**213**	243.629
Ark İnş.A.Ş. (1)	**-**	442.799
Bilkom A.Ş. (1)	**-**	1.463
Ford Otosan A.Ş. (2)	**-**	179
Promena Elektronik Ticaret A.Ş.(1)	**-**	33.406
Toplam	**13.154.537**	8.988.915

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(2) Şirket hissedarı
(3) Şirket'in konsolidasyon kapsamında yer almayan bağlı ortaklığı

27. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

ii) İlişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

Ürün ve hizmet satışları	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1) (*)	**186.982.566**	233.281.162
Otokar Europe SAS (3)	**10.381.427**	607.601
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	**7.705.890**	6.808.068
Yapı veKredi Bankası A.Ş.(1)	**1.050.000**	-
Aygaz A.Ş. (1)	**563.274**	301.178
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	**128.000**	235.000
Arçelik A.Ş.	**122.850**	-
Ford Otosan A.Ş.(2)	**785**	2.116
RMK Marine (1)	**257**	-
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	**-**	1.610.352
Toplam	**206.935.049**	242.845.477

(*) Ram Dış Ticaret A.Ş.'ye yapılan satışlar ilişkili olmayan üçüncü kişiler için yapılan ihraç kayıtlı satışlardan oluşmaktadır.

Sabit kıymet alımları	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	**3.114.231**	3.005.744
Ark İnşaat A.Ş.(1)	**695.039**	4.399.718
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	**237.371**	61.885
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	**123.955**	40.802
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	**42.534**	68.494
Arçelik A.Ş. (1)	**14.508**	36.924
Toplam	**4.227.638**	7.613.567

Stok alımları	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Zer Merkezi Hizmetler A.Ş. (1)	**15.965.345**	10.968.070
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	**12.169.043**	6.124.679
Akpa Dayanıklı Tük.Paz. A.Ş. (1)	**3.866.486**	3.374.953
Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (1)	**1.684.629**	677.611
Opet Petrolcülük A.Ş. (1)	**1.645.668**	941.070
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş. (1)	**1.613.674**	1.005.270
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (1)	**551.629**	829.041
Arçelik A.Ş. (1)	**8.908**	205.837
Ford Otosan A.Ş.(2)	**-**	392
Toplam	**37.505.382**	24.126.923

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(2) Şirket hissedarı
(3) Şirket'in konsolidasyon kapsamında yer almayan bağlı ortaklığı

27. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Hizmet alımları	1 Ocak - 31 Aralık 2013	1 Ocak - 31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	**8.311.633**	7.505.596
Setur Servis Turistik A.Ş. (1)	**5.695.965**	4.335.385
Eltek Elek.Enerji İth.İhr.Top.Tic.A.Ş. (1)	**3.310.214**	-
Otokar Europe SAS (3)	**2.559.423**	2.378.439
Koç Holding A.Ş. (2)	**2.026.246**	1.353.018
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (1)	**1.277.242**	1.325.130
KoçSistem Bilgi ve İletişim Hizm. A.Ş. (1)	**966.033**	1.051.726
Yapı Kredi Kültür ve Sanat Yay.Tic.ve San.A.Ş.(1)	**215.000**	-
Koç Üniversitesi (1)	**182.248**	56.896
Setair Hava Taşımacılığı ve Hizm. A.Ş. (1)	**88.760**	111.702
Divan Turizm İşletmeleri A.Ş. (1)	**84.994**	69.905
Promena Elektronik Ticaret A.Ş. (1)	**52.660**	170.752
Ram Sigorta Aracılık Hz. A.Ş. (1) (*)	**51.773**	34.513
Vehbi Koç Vakfı Amerikan Hastanesi (1)	**37.621**	-
Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş. (1)	**27.687**	16.676
Rahmi Koç Vakfı Müzesi (1)	**11.063**	28.240
Diğer (1)	**5.240**	23.889
Toplam	**24.903.802**	18.461.867

(*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile sigorta şirketleri arasında imzalanan poliçeler kapsamında, 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren hesap döneminde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

Banka mevduat hesapları	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
- Vadesiz mevduatlar	**1.680.822**	903.749
- Vadeli mevduatlar	**2.750.000**	-
	4.430.822	903.749

Tahsildeki çek ve senetler	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**33.393.531**	37.314.908
	33.393.531	37.314.908

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(2) Şirket hissedarı
(3) Şirket'in konsolidasyon kapsamında yer almayan bağlı ortaklığı

27. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Krediler	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**47.093.434**	2.025.916
Toplam	**47.093.434**	2.025.916

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

Faiz gelirleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**253.108**	243.407
Toplam	**253.108**	243.407

Kur farkı gelirleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**743.129**	338.928
Toplam	**743.129**	338.928

Faiz giderleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**867.470**	132.332
Toplam	**867.470**	132.332

Kur farkı giderleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	**6.846.590**	1.479.877
Toplam	**6.846.590**	1.479.877

Vadeli döviz işlemi gelirleri ve giderleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
-Vadeli döviz işlemi gelirleri	**-**	-
-Vadeli döviz işlemi giderleri	**-**	21.000
Toplam	**-**	21.000

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları

27. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ilişkili taraflar ile ilgili esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler :

Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı gelirleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	**3.889.529**	7.493.280
Otokar Europe SAS (3)	**257.949**	-
Diğer (1)	**2.331**	2.308
Toplam	**4.149.809**	7.495.588

Ticari alacak ve borçlardan doğan kur farkı giderleri	**1 Ocak – 31 Aralık 2013**	1 Ocak – 31 Aralık 2012
Ram Dış Ticaret A.Ş. (1)	**1.602.397**	8.680.101
Diğer (1)	**16.857**	13.791
Toplam	**1.619.254**	8.693.892

(1) Şirket ana ortağının ilişkili tarafları
(3) Şirket bağlı ortaklığı

Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Şirket'in 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yılda üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 11.649.528 TL'dir (2012 – 9.218.838 TL). Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarından oluşmaktadır.

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Şirket, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup, Şirket'in mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememe riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket'in tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Şirket, bayilerinden ya da diğer müşterilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak, avansla çalışarak veya satılan araçların mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Yurt dışı satışlarının tamamı teyidli akreditif ile gerçekleştirilmektedir. Savunma araçları satışları ise yurtiçi ve yurtdışı hükümetlerin kuruluşlarına ya da onlara aracılık yapan şirketlere yapıldığından dolayı bu satışlar ile ilgili herhangi bir tahsilat riski öngörülmemektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 8).

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

	Alacaklar			
31 Aralık 2013	**Ticari alacaklar**	**Diğer (3)**	**Bankalardaki mevduat**	**Türev araçlar**
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	**592.159.191**	**70.180.242**	**5.992.822**	**-**
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	**(133.604.494)**	**-**	**-**	**-**
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	**589.412.307**	**70.180.242**	**5.992.822**	**-**
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	**-**	**-**	**-**	**-**
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	**275.818**	**-**	**-**	**-**
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	**2.471.066**	**-**	**-**	**-**
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	**24.432.188**	**-**	**-**	**-**
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	**(21.961.122)**	**-**	**-**	**-**
- Net değerin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	**2.471.066**	**-**	**-**	**-**
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	**-**	**-**	**-**	**-**
- Değer düşüklüğü (-)	**-**	**-**	**-**	**-**
- Net değerin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	**-**	**-**	**-**	**-**
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	**-**	**-**	**-**	**-**

	Alacaklar			
31 Aralık 2012	Ticari alacaklar	Diğer (3)	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	284.091.153	131.669.388	43.832.628	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(137.969.024)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	280.915.344	131.669.388	43.832.628	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	1.293.433	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	1.882.376	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	21.629.824	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 8)	(19.747.448)	-	-	-
- Net değerin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	1.882.376	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değerin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.
(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinde oluşmaktadır.
(3) Çoğunlukla verilen avanslardan oluşmaktadır.

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Şirket'in 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2012 tarihleri itibariyle, vade tarihlerine göre, indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2013

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	**473.011.272**	**529.670.314**	**110.194.540**	**58.582.085**	**360.893.689**	
Ticari borçlar	**102.434.509**	**102.936.822**	**102.733.952**	**202.870**	**-**	**-**

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	**30.790.110**	**30.790.110**	**30.790.110**	**-**	**-**	**-**
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	**787.977**	**787.977**	**787.977**	**-**	**-**	**-**

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	**(1.231.950)**	**(1.231.950)**	**(1.231.950)**	**-**	**-**	**-**
Türev nakit girişleri	**168.937.315**	**168.937.315**	**168.937.315**	**-**	**-**	**-**
Türev nakit çıkışları	**(170.169.265)**	**(170.169.265)**	**(170.169.265)**	**-**	**-**	**-**

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2012

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	286.193.001	333.494.844	51.751.994	16.242.844	265.500.006	
Ticari borçlar	85.026.598	85.332.993	85.146.693	186.300	-	-

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	18.606.987	18.606.987	18.606.987	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	1.076.908	1.076.908	1.076.908	-	-	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	(2.193.011)	(2.193.011)	(2.193.011)	-	-	-
Türev nakit girişleri	211.228.195	211.228.195	211.228.195	-	-	-
Türev nakit çıkışları	(213.421.206)	(213.421.206)	(213.421.206)	-	-	-

Piyasa riski

a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Şirket'in yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişiklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Şirket, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Şirket tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

		Döviz pozisyonu tablosu			
		31 Aralık 2013			
		TL karşılığı (işlevsel para birimi)	**ABD Doları**	**EURO**	**İngiliz Sterlini**
1.	Ticari alacaklar	242.862.263	15.865.101	70.938.481	196.654
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	76.038.246	31.703.749	2.844.479	5.731
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3.	Diğer	-	-	-	-
4.	**Dönen varlıklar (1+2+3)**	**318.900.509**	**47.568.850**	**73.782.960**	**202.385**
5.	Ticari alacaklar	192.938.324	-	65.703.499	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	93.597.289	43.853.858	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	**Duran varlıklar (5+6+7)**	**286.535.613**	**43.853.858**	**65.703.499**	**-**
9.	**Toplam varlıklar (4+8)**	**605.436.122**	**91.422.708**	**139.486.459**	**202.385**
10.	Ticari borçlar	(27.457.608)	(8.662.260)	(2.582.391)	(394.873)
11.	Finansal yükümlülükler	(106.228.231)	-	(36.175.117)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	(341.994.936)	(159.450.691)	(571.880)	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(36.517.338)	-	(12.435.668)	-
13.	**Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)**	**(512.198.113)**	**(168.112.951)**	**(51.765.056)**	**(394.873)**
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(44.408.262)	-	(15.122.854)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(48.874.707)	-	(16.643.864)	-
17.	**Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)**	**(93.282.969)**	**-**	**(31.766.718)**	**-**
18.	**Toplam yükümlülükler (13+17)**	**(605.481.082)**	**(168.112.951)**	**(83.531.774)**	**(394.873)**
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(1.231.950)	79.222.719	(58.000.000)	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	169.085.050	79.222.719	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(170.317.000)	-	(58.000.000)	-
20.	**Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)**	**(1.276.910)**	**2.532.476**	**(2.045.315)**	**(192.488)**
21.	**Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)**	**85.347.086**	**(76.690.243)**	**85.034.217**	**(192.488)**
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(1.231.950)	79.222.719	(58.000.000)	-
23.	İhracat	225.652.738	64.453.906	39.423.455	1.618.704
24.	İthalat	440.309.632	104.713.654	87.221.937	7.297.100

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

		Döviz pozisyonu tablosu			
		31 Aralık 2012			
		TL karşılığı (işlevsel para birimi)	**ABD Doları**	**EURO**	**İngiliz Sterlini**
1.	Ticari alacaklar	158.793.258	3.871.728	64.121.523	382.100
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	139.389.423	71.086.883	5.339.886	39.060
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3.	Diğer	-	-	-	-
4.	**Dönen varlıklar (1+2+3)**	**298.182.681**	**74.958.611**	**69.461.409**	**421.160**
5.	Ticari alacaklar	59.397.503	-	25.257.262	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	61.325.046	34.402.023	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	**Duran varlıklar (5+6+7)**	**120.722.549**	**34.402.023**	**25.257.262**	**-**
9.	**Toplam varlıklar (4+8)**	**418.905.230**	**109.360.634**	**94.718.671**	**421.160**
10.	Ticari borçlar	(23.416.262)	(2.241.797)	(7.608.276)	(532.134)
11.	Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	(331.799.032)	(185.715.363)	(138.031)	(145.680)
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(1.293.435)	-	(550.000)	-
13.	**Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)**	**(356.508.729)**	**(187.957.160)**	**(8.296.307)**	**(677.814)**
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(5.644.080)	-	(2.400.000)	-
17.	**Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)**	**(5.644.080)**	**-**	**(2.400.000)**	**-**
18.	**Toplam yükümlülükler (13+17)**	**(362.152.809)**	**(187.957.160)**	**(10.696.307)**	**(677.814)**
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(62.253.705)	74.575.000	(83.000.000)	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	150.763.395	84.575.000	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(213.017.100)	(10.000.000)	(83.000.000)	-
20.	**Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)**	**(5.501.284)**	**(4.021.526)**	**1.022.364**	**(256.654)**
21.	**Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)**	**63.689.936**	**(78.596.526)**	**86.972.364**	**(256.654)**
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(62.253.705)	74.575.000	(83.000.000)	
23.	İhracat	260.308.667	105.282.487	31.061.056	1.313.705
24.	İthalat	347.213.892	81.805.444	80.777.523	5.096.809

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle Şirket'in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini'ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir :

		Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu	
			31 Aralık 2013
		Vergi öncesi kar	**Vergi öncesi kar**
		Yabancı paranın değer kazanması	**Yabancı paranın değer kaybetmesi**
	ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1-	ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	**540.506**	**(540.506)**
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	**-**	**-**
3-	**ABD Doları net etki (1+2)**	**540.506**	**(540.506)**
	Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4-	Euro net varlık/yükümlülüğü	**(600.607)**	**600.607**
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	**-**	**-**
6-	**Euro net etki (4+5)**	**(600.607)**	**600.607**
	İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7-	İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	**(67.590)**	**67.590**
8-	İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	**-**	**-**
9-	**İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)**	**(67.590)**	**67.590**
	Toplam (3+6+9)	**(127.691)**	**127.691**

		Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu	
			31 Aralık 2012
		Vergi öncesi kar	**Vergi öncesi kar**
		Yabancı paranın değer kazanması	**Yabancı paranın değer kaybetmesi**
	ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
1-	ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(716.877)	716.877
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3-	**ABD Doları net etki (1+2)**	(716.877)	716.877
	Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
4-	Euro net varlık/yükümlülüğü	240.429	(240.429)
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6-	**Euro net etki (4+5)**	240.429	(240.429)
	İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:		
7-	İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(73.680)	73.680
8-	İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-
9-	**İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)**	(73.680)	73.680
	Toplam (3+6+9)	(550.128)	550.128

28. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

b) Faiz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Faiz oranı riski

Şirketin faize duyarlı önemli bir varlığı yoktur. Şirket'in gelirleri ve faaliyetlerinden nakit akımları, büyük oranda piyasa faiz oranındaki değişimlerden bağımsızdır.

Şirket'in faiz oranı riski, kısa dönem borçlanmasından ve vadeli mevduatlarından kaynaklanmaktadır. Şirket'in almış olduğu banka kredileri ve vadeli mevduatları sabit faizli olmakla beraber, operasyonların devamı için gelecek dönemlerdeki krediler ve mevduatlar ileride gerçekleşecek faiz oranlarından etkilenmektedir.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibariyle, Şirket'in finansal yükümlülükleri sabit faizli banka kredilerinden oluşmaktadır.

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak Şirket sermaye yönetiminde net finansal borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net finansal borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net finansal borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam finansal borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Toplam finansal borçlar	**473.011.272**	286.193.001
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 4)	**(8.884.174)**	(47.906.245)
Net finansal borç	**464.127.098**	238.286.756
Toplam özsermaye	**273.269.580**	241.732.860
Net finansal borç/özsermaye oranı	**170%**	99%

29. Finansal araçlar

Aktif piyasalarda ticareti yapılmayan finansal araçların gerçeğe uygun değeri, değerleme tekniklerinin kullanılması yoluyla belirlenir. Belirleme teknikleri, en az şirketin özel tahminleri kadar güvenilir ve mevcut olduğu durumlarda gözlenebilir piyasa verilerinin maksimum düzeyde kullanımını sağlar. Eğer bir finansal aracın gerçeğe uygun değeri açısından gereken tüm girdiler gözlenebilir durumdaysa, bu araç seviye 2 kapsamındadır. Gerçeğe uygun değer hesaplamalarının, aşağıdaki hesaplama hiyerarşisinde belirtilen aşamalar baz alınarak açıklanmasını gerektirmektedir:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1),
- Aşama 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık ve yükümlülükler için, ya direk (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2),
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Aşağıdaki tablo, Şirket'in 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerindeki gerçeğe uygun değeri ile ölçülmüş varlıklarını göstermektedir:

Yükümlülükler	**Seviye 1**	**Seviye 2**	**Seviye 3**	**Toplam**
31 Aralık 2013				
Türev finansal araçlar	**-**	**1.231.950**	-	**1.231.950**
Toplam	**-**	**1.231.950**	-	**1.231.950**

Yükümlülükler	**Seviye 1**	**Seviye 2**	**Seviye 3**	**Toplam**
31 Aralık 2012				
Türev finansal araçlar	**-**	2.193.011	-	2.193.011
Toplam	-	2.193.011	-	2.193.011

Rayiç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayiç bedelleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerleme metotları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayiç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Şirket, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

Finansal varlıklar -- Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler -- Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibariyle geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendiğinde, rayiç değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin rayiç değeri yansıttığı varsayılmaktadır.

30. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

31. Finansal tabloların önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Yoktur.